

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 23P/39/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5717202719
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Medved'
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2017:5717202719.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin v konaní pred sudcom JUDr. Jozefom Medvedom vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti

G. G., O.. X.X.XXXX,
R. G., O.. X.XX.XXXX,
G. G., O.. XX.X.XXXX,

zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice, deti rodičov : matky W. G. E.. Š., O.. XX.X.XXXX, trvale bytom B. Š. Č.. XXX, okres Z. Z. a otca E. G., O.. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XXX, XXXX, T., E., adresa na doručovanie H.. Ž. XX/X, B., mal. deti bytom ako matka, o návrhu otca na zníženie výživného a návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného na maloleté deti G. G., O.. X.X.XXXX, R. G., O.. X.XX.XXXX R. G. G., O.. XX.X.XXXX v celom rozsahu zamietá.

Súd konanie o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté deti zastavuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1.

Otec mal. detí G. G., O.. X.X.XXXX, R. G., O.. X.XX.XXXX R. G. G.Č., O.. XX.X.XXXX sa návrhom doručeným Okresnému súdu Martin dňa 28.2.2017 domáhal, aby súd rozhodol o znížení výživného, ktoré mu bolo určené rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 9C/29/2010-334 zo dňa 8.4.2010, právoplatným dňa 19.10.2016 vo výške po 130,-Eur mesačne na mal. G. a mal. R. a 90,-Eur mesačne na mal. G., a to na sumu po 50,-Eur mesačne na každé z mal. detí, so splatnosťou vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. V návrhu uviedol, že v čase keď boli maloleté deti zverené do osobnej starostlivosti matke mal príjem, z ktorého bol schopný súdom určené výživné uhrádzať. Jeho finančná situácia je dlhodobo nepriaznivá, a to na základe nepriaznivého zdravotného stavu. V roku 2015 bol od 25.9. práceneschopný a vo februári 2016 prerušil na vlastnú žiadosť PN. Nastúpil späť do zamestnania, hoci jeho zdravotný stav je i naďalej nepriaznivý. Ani dlhodobou liečbou sa problém nevyriešil a na základe vyjadrenia lekárov je nutné podrobiť sa operáciám. V čase podania tohto návrhu je už stanovený termín operácie. Na základe uvedeného je opätovne od 6.2.2017 na PN. Doklad o PN je ochotný predložiť súdu na pojednávaní. V období, kedy sa nachádza na území Slovenska si deti pravidelne berie k sebe na víkend, pričom sa o ne vzorne stará za pomoci svojej partnerky. Deti dostávajú vreckové, dobíja im kredity, nakupuje ošatenie, školské potreby, elektroniku a pod.. Najstaršej dcére pravidelne mesačne

zasiela na účet 50,-Eur na zabezpečenie výdavkov spojených so školou a bývaním na internáte. Listinné dôkazy dokladal ku konaniu sp. zn. 20P/326/2015. Jeho situácia sa odvtedy nezmenila a preto žiada, aby tieto dôkazy boli použité aj v novom konaní.

2.

Matka v písomne podanom vyjadrení doručenom súdu dňa 7.4.2017 uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí a naopak žiada rozhodnúť o zvýšení výživného zo strany otca na sumu po 220,-Eur mesačne na mal. deti G. a mal. R. a na 150,-Eur mesačne na mal. G.. Vyjadrila sa, že zo strany otca ide už o tretí návrh na zníženie výživného, pričom vždy uvádzal rovnaké dôvody, ako nepriaznivý zdravotný stav a dlhodobu zlú finančnú situáciu. Súdu predkladal rôzne nepreložené doklady vystavené v Rakúsku, ktoré však podľa nej nepreukazujú skutočnosti, ktoré uvádza otec. Podľa predložených dokladov otec pracoval v Rakúsku už pred PN na pol úväzku (od 11.5.2015) a nie ako uvádzal až po ukončení PN. Uvádzaná peňažná odmena 825,48,-Eur je podľa nej podklad pre odvod do sociálnej poisťovne v Rakúsku za polovičný pracovný úväzok. Myslí si, že mu je doplácané "cash", inak by sa mu neoplatilo každý týždeň merať cestu zo Slovenska do Rakúska. Čo sa týka jej pomerov, takisto má zdravotné problémy, ktoré sa začali zhruba 10 rokov dozadu. Dňa 2.1.2017 utrpela úraz - zlomený členok a PN trvala 2,5 mesiaca, počas ktorých sa príjem do domácnosti zmenšil. Na strane mal. detí dochádza ku zvyšovaniu výdavkov, keďže deti rastú, sú vyššie náklady na ošatenie, stravu, hygienu, či školskú dochádzku.

3.

Uznesením č.k. 23P/39/2017-9 zo dňa 7.3.2017 súd maloletým deťom pre konanie ustanovil kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Martin, pracovisko Turčianske Teplice.

4.

Otec sa na pojednávanie opakovane neustanovil, hoci bol riadne a včas predvolaný. V prípade prvého nariadeného termínu pojednávania dňa 9.5.2017 súdu doručil ospravedlnenie prostredníctvom emailu zo dňa 8.5.2017 (č.l. 75 spisu), v ktorom tiež požiadal o odročenie pojednávania vzhľadom na to, že je PN a toho času v Rakúsku absolvuje predoperačné vyšetrenia. V prílohe doložil scan dokladu v nemeckom jazyku. Súd vyhovel žiadosti o odročenie pojednávania, pričom zároveň s predvolaním na ďalší termín dňa 21.7.2017 vyzval otca na predloženie dokladov, týkajúcich sa jeho práceneschopnosti a zdravotného stavu, vrátane zabezpečenia prekladu písomností. Dňa 20.7.2017 otec súdu znovu doručil ospravedlnenie prostredníctvom emailu (č.l. 88 spisu), v ktorom uviedol, že sa nebude môcť dostaviť na pojednávanie zo zdravotných dôvodov, o čom v prílohe zasiela potvrdenie o PN. Nakoľko však otec nepožiadaval o odročenie pojednávania, súd podľa § 180 CSP v spojení s § 31 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) a v záujme hospodárnosti konania vec prejednal v jeho neprítomnosti, prihliadal pritom na obsah spisu a ostatné vykonané dôkazy.

5.

Matka na pojednávaní vypovedala, že s podaným návrhom nesúhlasí a pridrižiava sa svojho písomného vyjadrenia doručeného súdu dňa 7.4.2017. Čo sa týka pomerov na strane otca, tento podľa nej stále pracuje v Rakúsku s tým, že oficiálne pracoval 20 hodín týždenne a dostával 800,-Eur, avšak aj v minulosti, pokiaľ spolu žili, tak vie aj od detí, že v skutočnosti dostáva i peniaze na ruku. Myslí si, že príjmy má, nakoľko hoci má byť práceneschopný, bol na dovolenke v Chorvátsku. Toto vie od detí, ktoré boli u neho prvé dva týždne mesiaca júl, teda konkrétne najstaršie a najmladšie dieťa. Stredné dieťa k nemu nechodí už dva roky. Deti hovorili, že boli s otcom na týždeň v Chorvátsku. U nej k žiadnym zmenám nedošlo, stále je zamestnaná v K. P. F., Y. R. Š. K. Z. Z.. Zárobok má približne v rovnakej výške. Nezmenili sa ani pomery bývania. Náklady sú v takej výške ako preukazovala a navyše musela zaplatiť nedoplatok za teplo a teplú vodu - podľa vyúčtovania 170,-Eur. Spolu s mal. deťmi bývajú v byte v Z. Z. - B. E.. Jedná sa o byt, ktorý má v nájme. Výživné momentálne otec platí iba po 150,-Eur mesačne na všetky tri deti. Má vyplácané aj náhradné výživné. Čo sa týka maloletých detí, u týchto nastali oproti času rozhodovania o výške výživného podstatné zmeny. Najstaršia dcéra G. chodí na F.Ú. K. Š. Y. E., čo je vyše 200 kilometrov. Sú tam okrem vysokých nákladov na cestovné aj náklady na internát. Toho času si dala žiadosť o preloženie na F. K. Š. Y. Ž., kde pravdepodobne by mala začať chodiť. Taktiež aj tam budú náklady na internát. Nastúpiť má do 2. ročníka. Mal. R. bola tiež prijatá na F. K. Š. Y. Ž., kde začne chodiť od septembra. Rovnako pribudnú výdavky na internát, cestovanie a samotnú školu. Čo sa týka najmladšej dcéry G., táto od septembra začne chodiť na základnú školu na B. Š. do 4. ročníka. Maloletá

je integrovaná, takže v škole potrebuje asistenta, má zdravotné problémy, nie fyzického charakteru, ale problémy týkajúce sa učenia. S maloletou chodí ku psychiatrovi a školskému psychológovi. Má aj problémy s astmou už od 3 rokov, užíva lieky.

6.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, ako aj prečítaním listinných dôkazov nachádzajúcich sa v súdnom spise a pripojených spisov tunajšieho súdu sp. zn. 19P/151/2014, 23P/23/2010, 20P/36/2010 a 20P/326/2015.

7.

Podľa § 62 ods. 1,2 Zákona o rodine (ďalej len "ZR"), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4, 5 ZR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

8.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z citovaných ustanovení zákona. V predmetnej veci mal preukázané, že rodičia mal. detí G. G.M., O. X.X.XXXX, R. G., O. X.XX.XXXX R. G. G., O. XX.X.XXXX sú bývalí manželia a nežijú v spoločnej domácnosti. Ich manželstvo bolo právoplatne rozvedené rozsudkom Okresného súdu Martin sp. zn. 9C/29/2010 zo dňa 8.4.2010, ktorým bola schválená rodičovská dohoda ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností k mal. deťom na čas po rozvode tak, že mal. deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude oprávnená zastupovať a spravovať ich majetok a otec sa zaviazal platiť výživné v sumách po 130,-Eur mesačne na mal. G. a mal. R. a 90,-Eur mesačne na mal. G., vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Styk otca s maloletými nebol upravený.

9.

Ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine umožňuje v prípade ak nastane zmena pomerov zmeniť aj bez návrhu (u maloletých detí) dohody a súdne rozhodnutia o výživnom. Takáto zmena je prípustná od času, kedy došlo k zmene pomerov, teda aj so spätnou účinnosťou. Za zmenu pomerov v zmysle Zákona o rodine nemožno považovať akúkoľvek zmenu, avšak len takú zmenu, ktorá sa závažnejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výške výživného.

10.

Na základe vykonaného dokazovania súd návrh otca na zníženie výživného posúdil ako nedôvodný. Otec návrh na zníženie výživného odôvodnil v podstate tým, že jeho finančná situácia je dlhodobo nepriaznivá, a to na základe nepriaznivého zdravotného stavu. V roku 2015 bol od 25.9. práceneschopný až do februára 2016, kedy prerušil PN na vlastnú žiadosť. Ani dlhodobou liečbou sa zdravotné problémy nevyriešili a je nutné podrobiť sa operáciám. Práceneschopný je opätovne od 6.2.2017. Otec však súdu okrem „scanu“ dvoch dokladov v nemeckom jazyku pripojených ako príloha k emailom, ktorými ospravedlňoval svoju neúčast' na pojednávaní, nepredložil žiaden dôkaz, ktorý by preukazoval ním tvrdené skutočnosti. Vo svojom návrhu poukázal, že žiada použiť listinné dôkazy, ktoré zaslal do spisu

sp. zn. 20P/326/2015, pretože jeho situácia sa od toho času nezmenila. Súd mal zo spisu sp. zn. 20P/326/2015 preukázané, že v predmetnom konaní sa otec rovnako domáhal zníženia výživného na mal. deti, pričom návrh bol podaný na Okresnom súde Martin dňa 12.11.2015. Uznesením č.k. 20P/326/2015-124 zo dňa 2.11.2016 právoplatným dňa 23.12.2016 bolo konanie zastavené. Návrh na zníženie výživného odôvodňoval rovnako tým, že je od 25.9.2015 práceneschopný a následne od 15.1.2016 začal pracovať na polovičný pracovný úväzok. K tvrdeným skutočnostiam do spisu doručil iba fotokópie listinných dôkazov v nemeckom jazyku, bez overenia resp. bez predloženia originálov za účelom porovnania s fotokópiami a bez prekladu do slovenského jazyka. Jediným zrejme originálnym dokladom je potvrdenie zamestnávateľa F., X. E. & N. V., B. XX, XXXX T. (č.l. 32 spisu 20P/326/2015). Podľa dokladov na č.l. 112 - 119 nachádzajúcich sa v spise sp. zn. 20P/326/2015 mal otec za obdobie mesiacov február 2016 až september 2016 vyplácanú čistú mzdu vo výške 700,66,-Eur mesačne, s výnimkou mesiaca jún, kedy to bolo 1.409,58,-Eur. Otec svoje mesačné náklady spojené s prácou a bývaním v Rakúsku vyčíslil v písomnom podaní doručenom do spisu 20P/326/2015 dňa 25.10.2016 (č.l. 89) : nájomné a energie 220,-Eur; auto - 62,-Eur mesačná poisťka + 300,-Eur nafta, údržba a diaľničné známky; telefón 20,-Eur; internet 20,-Eur; strava 200,-Eur; oblečenie a hygiena 75,-Eur; 200,-Eur výživné (150,-Eur k rukám matky a 50,-Eur na účet najstaršej dcéry). Takto vyčíslené náklady prevyšujú jeho príjem, na čo i sám v uvedenom podaní poukázal. Akým spôsobom potom tieto náklady platí však nevysvetlil.

11.

Matka stále pracuje u zamestnávateľa K. P. F., Y. F. F. R. Š. K. X. Z. Z.. Podľa správy zamestnávateľa za rok 2016 dosiahla priemerný čistý mesačný príjem 579,13,-Eur. Od začiatku roka 2017 bola tiež práceneschopná, takže došlo ku zníženiu mzdy. Je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 144,40,-Eur mesačne. Obdobne čo sa týka bývania, na strane matky nenastali žiadne podstatnejšie zmeny pomerov. Naďalej býva v prenajatom 2-izbovom byte na H.. B. E. X. Z. Z., kde platí nájomné 207,-Eur mesačne, inkaso 37,64,-Eur mesačne (elektrina + konces. poplatky) a internet 19,-Eur mesačne. Ďalej uvádzala i splácanie úverov F. F., ktoré jej zostali po rozvoze manželstva. Pokiaľ sa jedná o mal. deti, tak mal. G. navštevovala K. F. U. B. E. X. Z. Z., avšak podľa výpovede matky má od septembra chodiť na K. B. Š., do 4. triedy. Maloletá je žiačkou so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, zdravotne znevýhodnená (astma, atopický ekzém), integrovaná. V škole navštevovala i školský klub, kde bol poplatok 5,-Eur/mesačne. Dcéra R. ukončila základnú školu a podľa výpovede matky bola prijatá na štúdium na F. K. Š. X. Ž.. Mal. G. je od 1.9.2016 študentkou F. K. Š. X. E. Ž., no podľa výpovede matky, by od ďalšieho školského roka mala nastúpiť na F. K. N. Š. Y. Ž.. Na maloletú boli vysoké náklady na cestovné do E., poplatky za internát (50,-Eur mesačne), stravu a ďalšie výdavky súvisiace so školskou dochádzkou.

12.

Základným východiskom pri určovaní výšky výživného v zmysle ust. § 62 a nasl. Zákona o rodine je povinnosť oboch rodičov podieľať sa na výžive dieťaťa podľa pomeru svojich možností a schopností, zárobkových a majetkových pomerov. Pokiaľ otec poukazoval, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť výživné v určenej výške spolu 350,-Eur mesačne, nakoľko má dlhodobu zdravotnú problémy, tieto skutočnosti súdu žiadnym spôsobom nepreukázal. Podľa listinných dôkazov, ktoré predložil v predchádzajúcom konaní o návrhu na zníženie výživného, vedeného na tunajšom súde pod sp. zn. 20P/326/2015, bol zamestnaný v Rakúsku, kde pracoval na polovičný pracovný úväzok a dosahoval pravidelný príjem. Tvrdil síce, že má výdavky na živobytie, ktoré sú vyššie ako jeho zárobok v Rakúsku, avšak nijako nezdôvodnil z akých zdrojov tieto výdavky uhrádza, ani neozrejmil dôvod, prečo si nehľadá prácu na Slovensku, keď práca v zahraničí má byť pre neho nevýhodná, dokonca stratová. Pokiaľ ide o pomery na strane matky, tieto sa významnejšie nezmenili. U mal. detí dochádza k zvyšovaniu odôvodnených potrieb, jednak z dôvodu vyššieho veku ako i školskej dochádzky (u starších detí stredoškolské štúdium) a u najmladšej dcéry i z dôvodu zvýšených nákladov v súvislosti s dlhodobou zhoršeným zdravotným stavom. Na strane účastníkov konania teda neboli zistené žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali zníženie výživného a takéto rozhodnutie by bolo v zásadnom rozpore s oprávnenými záujmami maloletých detí. Z uvedených dôvodov neboli splnené zákonné podmienky na zníženie výživného a preto súd návrh otca v celom rozsahu zamietol.

13.

Nakoľko matka na pojednávaní zobrala svoj protinávrh na zvýšenie výživného v celom rozsahu späť, súd konanie o tomto návrhu zastavil s poukazom na ust. § 29 ods. 1, 2 CMP.

14.

Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že účastníkom nepriznal nárok na náhradu trov, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 362 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku /ďalej len „CSP“/).

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona. Ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).